

Prokazování totožnosti edokladem v oblasti živnostenského podnikání

Dne 20. 1. 2024 nabyl účinnosti zákon č. 1/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o právu na digitální služby“), a další související zákony. Tímto zákonem bylo, mimo jiné, zavedeno i prokazování totožnosti edoklady vůči orgánům veřejné moci, krajům a obcím s rozšířenou působností.

Kromě toho je povinna umožnit prokázání totožnosti nebo jiné skutečnosti digitálním stejnopisem průkazu i osoba, které právní předpis ukládá povinnost ověřit totožnost předložením průkazu, který je veřejnou listinou (§ 9a odst. 2 věta druhá zákona o právu na digitální služby), a to s účinností od 1. 1. 2025.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“), ukládá v § 31 odst. 4 podnikatelům povinnost, jde-li o nákup použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy, **před uzavřením smluvního vztahu identifikovat jeho účastníky** podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

Podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 253/2008 sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, povinná osoba při identifikaci klienta, který je fyzickou osobou, identifikační údaje zaznamená a ověří z průkazu totožnosti, jsou-li v něm uvedeny, a dále zaznamená druh a číslo průkazu totožnosti, stát, popřípadě orgán, který jej vydal, a dobu

jeho platnosti; současně ověří shodu podoby s vyobrazením v průkazu totožnosti.

Digitální informační agentura poskytla vyjádření, že:

*„Podnikatelé postupující podle § 31 odst. 4 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenského zákona, **jsou povinni** umožnit prokázání totožnosti, které je tímto ustanovením požadováno, digitálním stejnopisem průkazu. Ustanovení § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, na který se zmíněné ustanovení živnostenského zákona odkazuje, stanoví povinnost prokázání totožnosti a stanoví, že totožnost je prokazována průkazem. Uvedené odpovídá podmínkám § 9a odst. 1 zákona č. 12/2020, o právu na digitální služby.*

Co se týče informování prokazujících i ověřujících, potřebné informace jsou k dispozici na internetových stránkách edoklady.gov.cz, pro ověřující je určena sekce Podpora ověřovatelů. Pro ověřující z řad podnikatelské veřejnosti byl dále vytvořen speciální průvodce (<https://edoklady.gov.cz/podpora-overovatelu/clanky-a-navody/pruvodce-soukrome-osoby-nejstatni-organizace>).“

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že od 1. 1. 2025 jsou podnikatelé uvedení v § 31 odst. 4 živnostenského zákona povinni umožnit svým klientům prokázání totožnosti digitálním stejnopisem průkazu. Tito ověřovatelé jsou dostatečným způsobem informováni, jak této povinnosti dostát, na internetových stránkách DIA.